

СОВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЮНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 113 (7674) | Серада, 21 чэрвеня 1944 г. | Цана 20 к.

Войскі Ленінградскага фронту, разві-
ваючы прарыв лініі Манергейма, 20 чэрвеня
штурмам авалодалі горадам і крэпасцю
ВЫБАРГ.

Слава воінам гераічнай Чырвонай Арміі!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Маршалу Савецкага Саюза **ГОВАРАВУ**

Войскі **ЛЕНІНГРАДСКАГА** фронту, развіваючы прарыв лініі Манергейма, перамаглі супраціўленне праціўніка на знешнім і ўнутраным аб'ёдах выбаргскага ўмацаванага раёна і 20 чэрвеня штурмам авалодалі горадам і крэпасцю **ВЫБАРГ**.

У баях пры прарыве лініі Манергейма і за авалодаванне горадам і крэпасцю **ВЫБАРГ** вызначыліся войскі генерал-палкоўніка **ГУСЕВА**, генерал-лейтэнанта **ЧЭРАПАНАВА**, генерал-лейтэнанта **АНІСІМАВА**, генерал-лейтэнанта **АЛФЕРАВА**, генерал-лейтэнанта **ТІХАНАВА**, генерал-маёра **ФАДЗЕЕВА**, генерал-маёра **БУСАВА**, генерал-маёра **ЛЯШЧЭНКА**, палкоўніка **ЕЛШЫНАВА**, палкоўніка **РАДЫГІНА**; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі **ОДЗІНЦОВА**, генерал-лейтэнанта артылерыі **МІХАЛКІНА**, генерал-маёра артылерыі **ПЯДУСАВА**, генерал-маёра артылерыі **МІДАНОВА**; танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск **БАРАНАВА**, палкоўніка **ШПІЛЛЕРА**, палкоўніка **ПРОЦЕНКА**, падпалкоўніка **КАВАЛЕЎСКАГА**, падпалкоўніка **СОКАЛАВА**; лётчыні генерал-лейтэнанта авіяцыі **РЫБАЛЬЧАНКА**, генерал-лейтэнанта авіяцыі **САМОХІНА**, генерал-

маёра авіяцыі **АНДРЭЕВА**, генерал-маёра авіяцыі **ШЧЭРБАКОВА**, палкоўніка **СНОК**, палкоўніка **ХАТМІНСКАГА**, палкоўніка **ГРЭСЬКОВА** і сапёры генерал-маёра інжынерных войск **БЫЧЭУСКАГА**.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях, прадставіць да прысваення назвы «**ВЫБАРГ-СНІХ**» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 21 чэрвеня, у ноль гадзін 30 минут, сталіца нашай Радзімы **МАСКВА** ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам Ленінградскага фронту, якія прарвалі лінію Манергейма і авалодалі горадам і крэпасцю **ВЫБАРГ**, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні **АБ'ЯВЛЯЮ** **ПАДЗЯКУ** кіруючым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў прарыве лініі Манергейма і ў баях за авалодаванне горадам і крэпасцю **ВЫБАРГ**.

Вечная слава героям, якія загінулі ў баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецка-фінскім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

21 чэрвеня 1944 года.

Ад Савецкага Інформбюро

3 АПЕРАТЫўНАЙ ЗВОДКІ ЗА 20 ЧЭРВЕНЯ

20 чэрвеня на **КАРЭЛЬСКІМ** пераходным войска **ЛЕНІНГРАДСКАГА** фронту, развіваючы прарыв лініі Манергейма, перамаглі супраціўленне праціўніка на знешнім і ўнутраным аб'ёдах выбаргскага ўмацаванага раёна і 20 чэрвеня штурмам авалодалі горадам і крэпасцю **ВЫБАРГ**. Апрача таго, у ходзе наступлення войска фронту з баямі занялі больш 60 населеных пунктаў, у тым ліку **КУОРА**, **ЮЛАСОМЕС**, **ЮЛАСЯНІЕ**, **МАНІКОЛА**, **ЛУКЮЛЯ**, **КІРЫКОМЯКІ**, **КОПРАЛА**, **КАУНІЛА**, **ПЕЛЯКЯЛЯ** і чыгуначныя станцыі **НАЙСЛАХЦІ**, **СОМЕ**, **СЯНІЕ**, **СУУРПЕРА**, **ПЕЛЯКЯЛЯ**, **РЫСТЕПЯЛЯ**, **ХЕІНІОКІ**.

На другіх франтах — без змен.

За 19 чэрвеня на ўсіх франтах у паветраных баях і агнём знішчэння артылерыі збіта 38 самалётаў праціўніка.

***

На поўдзень ад горада **Нова-Ражэў** разведчая група пад камандаваннем старшага лейтэнанта **Ісакава** раптоўна ўварвалася ў трапшэй праціўніка. Савецкія байцы знішчылі 25 гітлераўцаў. Захопішы дзве радыёстанцыі, 4 ручныя кулямёты і палоннага, разведчыкі вярнуліся ў сваю часць.

якія дзейнічаюць у **Магілёўскай** абласці, уступілі ў бой з нямецкім ахоўным батальёнам. У ходзе бою група партызан абыйшла праціўніка і атакавала яго з тылу. Знішчана да роты немцаў. Савецкімі патрыётамі захоплены трафей — 4 кулямёты, 35 вінтовак і многа вінтавых патронаў.

***

На поўдзень ад горада **Тірас-паль** рота пяхоты праціўніка спрабавала пранікнуць у размяшчэнне нашай абароны. Байцы **Н-скай** часці сустрэлі немцаў мінамётным і кулямётным агнём. Гітлераўцы ў беспарадку адступілі, пакінуўшы перад нашымі пазіцыямі 40 трупам сваіх салдат.

На адным участку Беларускага фронту захоплены ў палон група салдат нямецкай пяхотнай дывізіі «**Брандэнбург**», апрачужа ў чырвонаармейскую форму. У ліку палонных аказаўся камандзір 2 узвода 9 роты 3 эсэрскага палка **Фельдфебель Губерт Керстгес**. На допыце палонны **Фельдфебель** расказаў наступнае: «Днямі мяне

прызначылі камандзірам разведгрупы і наслалі ў размяшчэнне рускіх з заданнем — захапіць палоннага. Па загаду камандзіра батальёна капітана **Васерфалля**, мяне і астатніх разведчыкаў апрачужа ў чырвонаармейскае абмундзіраванне і ўзброілі рускімі аўтаматамі. Больш сутак мы бродзілі ў вызначаным нам месцы, але палоннага не захапілі і параніліся вярнуцца. На зваротным шляху я і суправоджаны мяне салдаты наткнуліся на засаду рускіх. Літаральна ў адзін момант яны акружылі нас. Калі я апомніўся, было позна ўжо думаць аб янім-бы там ні было супраціўленні. Нас абязброілі і ўзялі ў палон».

З самага пачатку вайны гітлераўцы карыстаюцца каварнымі, бандыцкімі метадамі. Савецкае Інформбюро неаднаразова выкрывала падлыя і мярзотныя ўлоўкі нямецкага камандавання. Паказанні палоннага нямецкага **Фельдфебеля**, захопленага ў размяшчэнні нашай абароны ў чырвонаармейскай форме, яшчэ лішні раз сведчыць аб тым, што нямецкае камандаванне нагла папірае агульнапрынятыя звычкі і законы вядзення вайны. Аднак, падласці, якія прымяняюць нямецка-фашысцкія мярзотнікі, не вырабуюць іх ад пагібелі.

Уручэнне таварышу Сталіну І. В. медалі „За абарону Масквы“

Учора, 20 чэрвеня, у Крэмлі Старшыня Выканкома Маскоўскага гарадскога Савета Дэпутатаў працоўных тав. **Пронін В. П.** ад імені Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР уручыў першую медаль «За абарону Масквы» Старшыні Дзяржаўнага Камітэта Абароны, Вярхоўнаму Галоўнакамандуючаму Маршалу Савецкага Саюза таварышу **Сталіну** **Іосіфу Вісар'янавічу**, узнагароджанаму за кіраўніцтва гераічнай абароны Масквы і арганізацыю разгрому нямецкіх войск пад Масквой. (ТАСС).

Павышэнне ўраджайнасці— абавязак кожнага агранома

Калгасны — гэта стварыў усе ўмовы для высокай культуры сельскай гаспадаркі, для працы на аснове аграпамятнай навукі і тэхнікі.

Партыя **Леніна—Сталіна** і Савецкі ўрад, прад'яўляючы штодзёныя клопаты аб росквіце калгаснай вёскі, падрыхтавалі і накіравалі ў калгасы тысячы і тысячы аграномаў, зоатэхнікаў, каморнікаў, ветурачоў і вялікую колькасць спецыялістаў іншых галін сельскай гаспадаркі. Гэта армія савецкіх спецыялістаў пазаўсёды звязала сваё жыццё і работу з інтарэсамі калгаснага сялянства, з інтарэсамі сацыялістычнай сельскай гаспадаркі.

І зараз, у цяжкія дні вялікай Айчыннай вайны, савецкая дзяржава з дня ў дзень не паслабляе сваёй увагі да развіцця культуры земляробства.

Аграном — гэта спецыяліст сельскай гаспадаркі, на лёс якога выпала адказная і пачэсная задача — дапамагчы калгаснікам і калгасніцам дабівацца высокай ўраджайнасці і забяспечваць краіну і Чырвоную Армію харчаваннем, а прамысловасць сыравінай.

Асабліва адказная работа спецыялістаў сельскай гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецка-фашысцкіх разбойнікаў. Нямецкія захопнікі зруйнавалі, абрабавалі калгасы нашай рэспублікі. Гітлераўская зграя рабаўнікоў прыклала сваю зладзейскую руку да ўсіх галін сельскай гаспадаркі, яна знішчыла дашчэнтку ўсё, што было зроблена калгаснікамі.

Аграном—спецыяліст. Яму дадзены шырокія правы ў яго творчай дзейнасці. СНК СССР і ЦК ВКП(б) у пастанове аб плане сельскагаспадарчых работ на 1944 год з усевай сілай падкрэслілі ролю агранома ў распрацоўцы агра-тэхнічных мерапрыемстваў і іх захаванні. Забаронена «каму-б гэта ні было адмяняць альбо змяняць устаноўленыя калгасам разам з аграномамі агра-тэхнічныя мерапрыемствы без ведаў агранома, які ўстанавіў гэтыя мерапрыемствы, альбо без згоды галоўнага агранома раённага зямельнага аддзела».

Такія вялікія правы дадзены аграному. І кожны аграном павінен чэсна і добрасумленна адно-

сіцца да сваіх абавязкаў. Гэта давер'е ён павінен апраўдаць творчай працай, дапамогай калгаснаму сялянству ў заваяванні высокай ўраджайнасці. Прымяняць свае веды, практыку на калгасных палях, перадаць свае веды і практыку калгаснаму сялянству і разам змагацца за развіццё палыводства — такі абавязак кожнага агранома, кожнага спецыяліста сельскай гаспадаркі.

Калгаснае сялянства раёнаў, вызваленых ад нямецка-фашысцкіх нягоднікаў, закончыўшы веснавую сяўбу, старанна даглядае пасевы, арэ папары, рыхтуецца да ўборкі ўраджаю. Месца агранома зараз — на полі. Даваць парад, вучыць калгаснікаў, як лепш правесці тую ці іншую работу, сачыць за якасцю ворыва папараў, за праполкай зернавых і тэхнічных культур. Правярць зернашовішчы і сваімі ведамі дапамагчы калгаснікам прывесці іх у належны парадак.

Мясцовыя партыйныя і савецкія арганізацыі абавязаны акружыць увагай кожнага спецыяліста сельскай гаспадаркі. Яшчэ ёсць такія кіраўнікі зямельных арганізацый, якія дрэнна скарыстаўваюць аграномаў, зоатэхнікаў. Такія кіраўнікі не знаходзяць для спецыялістаў лепшага скарыстання, апрача як пасадзіць іх ва ўстанове складаць рознага роду зводкі і дакладныя.

Нельга цярпець і такую практыку, калі, як напрыклад, у раёнах **Магілёўскай** абласці спецыялісты сельскай гаспадаркі працуюць у сельню і на іншых пасадах, не звязаных з сельскай гаспадаркай. **М. Сырамалотаў** працаваў каморнікам каля 10 год, а зараз ён — інструктар аддзела кадраў **Магілёўскага** гарадскога аддзела гандлю. Намочнік ветурача **П. Пухоўскага** зараз працуе ў **Чэрыкаўскай** ашчаднай касе. Такіх прыкладаў можна прывесці яшчэ і яшчэ.

Неабходна скарыстаць кожнага спецыяліста сельскай гаспадаркі на рабоце па яго спецыяльнасці. Дапамагчы калгаснаму сялянству заваяваць высокі ўраджай — святы абавязак кожнага агранома, кожнага спецыяліста сельскай гаспадаркі.

Паседжанні і жывёлагадоўля

Ішло паседжанне выканкома Мозырскага раённага Савета дэпутатаў працоўных. Было ўжо абмеркавана некалькі пытанняў, а на чарзе яшчэ стаяла справаздача загадчыка райземаддзела тав. Ганчара аб развіцці жывёлагадоўлі. Толькі цяпер старшыня райсавета тав. Жыльскі ўспомніў, што Ганчару не паведамілі аб гэтым.

Загадчык райземаддзела, нарэшце, з'явіўся.

— Дакладвайце, тав. Ганчар, — напрасіў тав. Жыльскі.

Але тав. Ганчар маўчаў, ён яшчэ капаўся ў сваіх паперах, шукаючы патрэбныя зводкі. Загадчык райземаддзела не падрыхтаваўся і не мог сказаць нічога канкрэтнага, не мог унесці свае прапановы.

Нягледзячы на гэта, паспешна было прынята рашэнне аб арганізацыі калгасных малочна-тварных ферм. Тут-жа было прынята і другое рашэнне аб развіцці птушкагадоўлі.

Гэта было 10 сакавіка, а праз 20 дзён тав. Ганчара выклікалі на паседжанне выканкома абласнога Савета. Тут таксама было прынята шырокае рашэнне. 10 чэрвеня тав. Ганчара заслаухалі на паседжанні Мозырскага райкома партыі і таксама вынеслі рашэнне.

Такім чынам, аб развіцці жывёлагадоўлі ў Мозырскай раёне вынесены тры рашэнні. Аднак,

становішча ніколі не палепшылася. Кантрактацыя маладзніка ідзе самапёкам. План кантрактацыі цялят выканан на 40 процантаў, ягнят — на 17 процантаў, а парасят — і таго менш. Вельмі марудна збіраюць у раёне жывёлу, якая была разабрана з калгасных ферм у часе акупацыі. Толькі ў чатырох калгасах на фермы пастаўлена... на дзве каровы.

Усе свае падзеі кіраўнікі раёна ўскладаюць на жывёлу, якая будзе прывезена з ўсходніх абласцей Савецкага Саюза. Але трэба адзначыць, што ні адзін калгас раёна не падрыхтаваўся да прыёму гэтай жывёлы. Яшчэ не пабудаваны і не прыстасаваны кароўнікі, цялятнікі, свінарнікі і аўчарні. Дрэнна падбіраюцца і рыхтуюцца жывёлагадоўчыя кадры.

Прычына заключаецца перш за ўсё ў тым, што такая важнейшая справа, як развіццё грамадскай жывёлагадоўлі, цалкам перададзена райсавету тав. Жыльскі і сакратар райкома партыі тав. Шыляню. Не займаюцца развіццём жывёлагадоўлі.

Кіраўнікі раёна забылі, што прыняць рашэнне — гэта толькі пачатак. Рашэнне трэба ажыццяўляць, ператвараць яго ў канкрэтныя справы.

С. ШАРАМЕТ.
(Наш нар.).

Калгасныя канюшні і жывёлагадоўчыя фермы

Дружна працуюць на будаўніцтве жывёлагадоўчых пабудов калгаснікі сельгасарцелі «Совет». З раніцы да позняга вечара тут чуецца стук сякер, звон піл, задорны гоман будаўнікоў. Брыгады, якія ўзначальваюць Пётр і Васіль Грамыкі, штодзённа вы-

конваюць свае нормы па 120 і больш процантаў.

За кароткі тэрмін калгаснікі пабудавалі канюшню, цялятнік, кароўнікі, два свірны. Заканчваецца будаўніцтва яшчэ аднаго кароўніка. Рыхтуюцца лес на пабудову дамоў для калгаснікаў.

ВЕТКА. (БЕЛТА).

У рамках агульнавучэбна-адукацыйнага механізацыі сельскай гаспадаркі (сяло Заміціна, Краснаарскага края) навучаюцца 200 механікаў і 100 слесароў па сельскагаспадарчых машынах.

НА ЗДЫМКУ: заняткі ў аддзяленні механікаў.

(Фотахроніка ТАСС).

У калгасах

ГОМЕЛЬ, 19 чэрвеня. (БЕЛТА).

У лістападзе 1943 года, калі немцы былі выгнаны з Рэчыцкага раёна, група партызан прышла ў родную вёску Ямпаль. Разам з імі прышоў іх камандзір, старшыня калгаса «Ленінскіх шлях» Васіль Несперавіч Васілец. Жудасны малюнак быў перад іх вачыма. Там, дзе была калісны святлоючая вёска, дзе стаялі клуб, кінатэатр, школа, больніца, сотні дамоў, 10 жывёлагадоўчых пабудов, — чарнела папалішча.

...Прайшло 8 месяцаў. Не пазнаць стала вёску Ямпаль. Адноўлена каля 50 новых дамоў, калгас мае фермы буйнай рагатай жывёлы, аўцагадоўчую і птушкагадоўчую, заканчваецца будаўніцтва вялікай канюшні.

Цяжка было правесці сяўбу. Праўда, насенне калгаснікі збіралі яшчэ зімой. Усё, што змаглі зчы захавань ад гітлераўцаў, было ўнесена ў грамадскі фонд. Не хапала конскага цягла. Рыдзюкамі ўскапалі калгаснікі звыш 100 гектараў. Дружна працавалі на палях — і сяўба зернавых была праведзена за 7 дзён.

Валодаючы майстэрствам вядзення арцельнай гаспадаркі, тав. Васілец з дня ў дзень умацоўвае эканамічную магутнасць калгаса.

Разам з ім у атрадзе беларускіх народных месціцаў змагаўся Грыгор Іванавіч Зайцаў. Цяпер ён вылучан старшынёй Жмураўскага сельсавета. Заслужана калгасы гэтага сельсавета лічацца лепшымі ў Рэчыцкім раёне. Нягледзячы на цяжкія гэтай вясны, усе яны перавыканалі план сяўбы.

Учорашнія партызаны, стаўшы ў кіраўніцтва калгасамі, умеюць перамагаць цяжасці. Яны хутка ўзнялі арцельную гаспадарку на ногі.

Вось яшчэ адзін прыклад — калгас імені Варанілава, Церахоўскага раёна, якім кіруе ўчорашні партызан Андрэй Васільевіч Салодкі. Гэтай вясной калгас засеяў на 180 гектараў больш, чым у 1940 годзе.

Старшынёй калгасаў і сельсаветаў у абласці працуе 235 партызан. Яны энергічна ўзяліся за аднаўленне разбураных немцамі калгасных гаспадарак.

Соўгасы рэспублікі прыступілі да касавіцы

Пасля паводкі неасяжныя заліўныя лугі Беларусі накрыліся густой сакавітай травой. Пёплія дажджы і летнія сонца спрыяюць хуткаму росту траў. Добры травастой паказвае, што ў гэтым годзе будзе багата сена, трэба толькі своєчасна яго ўбраць.

Закончыўшы веснавую сяўбу, соўгасы БССР прыступілі да касавіцы. Косяць заліўныя лугі ў соўгасе імені Молатава (дырэктар тав. Ігнатюскі), Камарынскага раёна. Тут скошана больш 70 гектараў сенажацей. На сенаўборцы працуюць звенні, паміж якімі заключаны дагаворы на хутэйшае і лепшае правядзенне касавіцы. Многія касцы перавыконваюць дзённыя заданні.

Нарашчвае тэмпы сенаўборкі соўгас «Рэчыца» (дырэктар тав. Шарай), дзе скошана 50 гектараў лугу. Пачаў касавіцу соўгас «Ведрыч» (дырэктар тав. Маханёк), Васілевіцкага раёна, — на 18 чэрвеня было скошана 32 гектары.

Рабочыя соўгасаў поўны гарачага жадання ўзорна правесці сенаўборку, каб нарыхтаваць дастатковую колькасць кармоў для патрэб Чырвонай Арміі і для жывёлы соўгасаў рэспублікі.

Курсы старшын сельсаветаў

КАСЦЮКОВІЧЫ. (Наш спец. нар.). Пры партыйным кабінете распачалі работу месячныя курсы па перападрыхтоўцы старшын сельсаветаў. На курсах займаецца 50 чалавек. Старшыні сельсаветаў вивучаюць кнігу таварыша Сталіна «Аб вялікай Айчыннай вайне Савецкага Саюза», а таксама практычныя пытанні работы сельскіх саветаў.

Плады зямлі

(Апавяданне)

Даўно ўжо не было такога ўраджаю, як у тое лета.

Ад цяжару яблык дрэвы гнуліся да самай зямлі. Залатое мора буйных калоссяў шумела па шырокім калгаснаму полю. У рэках і заводзях бада выходзіла з берагоў ад багатыя рыбы, а наплавныя парэсціліся ад мноства гусей і качак.

Зямля пчола плаціла за працу вольных савецкіх людзей.

І як цяжка і горка было бачыць, што на нашы багатыя паліны зграі варвараў і цемрашалаў. Фугасныя выбухі ўздымалі струмені нашай зямлі і крыві.

З таго часу мінула амаль тры годкі.

Вось яна зноў ляжыць перадмною, наша родная зямля. Знявечаная, апаленая, палітая крывёю сваіх сыноў і таму яшчэ больш дарагая.

Я стаю на краю вялізнага калгаснага саду, ля старога акапа. Дажджы і час разбурылі строгую форму яго, але з заходняга боку ўсё яшчэ ляжыць пачарналы, пашчаны камель яблыні...

...Тады яна была прыгожая ў сваім убранстве жывога дрэва. Яе

кінула да акапа хваля моцнага выбуху, і на нашых вачах жоўклі, скручваліся яе лісты. Ружовыя плады пакрываліся пылам і копаццю. Зямля дрыгала ад выбухаў, і кожны раз яблык падлі з дрэваў і каціліся з узгорка да нас у акап.

Косця, малады баец, увесь у вяснухках, пільдзючы на кананаду, збіраў яблык ў падол гімнасцёркі. Ён ссыпаў іх у куток акапа, а потым старанна раскладваў па сартах. Мы чакалі сігнала да атакі і са здзіўленнем сачылі за яго працай, якая цяпер не мелі ніякага сэнсу. Усё гінудла, паміраў сад, а Косця захоўваў плады, на іхосьці спадзяваўся.

— Ці не садоўнік ты, Канстанцін? — спытаўся ў хвіліну запішча баец Макараў.

— Не, — шкадуючы, адказаў Косця. — Не быў. Але спадзяваўся. Усё жыццё марыў... Буду жыць — свайго даб'юся. Абавязкова даб'юся!

Косця зноў узяўся за працу, працягваючы гутарку. Ён гаварыў больш для сябе, чым для нас.

— Зараз не да саду, — гаго-

рыць ён. — Няма часу. А садавіна прыгляд любіць, парадак.

— Вайна таксама парадок любіць, — заўважыў Макараў.

— Зразумела, — згадзіўся Косця. — Але я не ў гэтым сэнсе...

— А ў якім?

— Я пра яблык... Яблыка, брат, — рэч далікатная. Кожны сорт свой характар мае і блятаць іх нельга.

— А калі зблытаць?

— Ды гэта-ж не той чалавек... Вось, напрыклад, узяў-бы цябе, тав. Макараў...

— А я тут прычым? — усхапіўся Макараў.

— Ды я кажу, што ўсякі да свайго імкнецца і толькі са сваім жыць. Вось ты чалавек свядомы, а пасадзі цябе туды, да іх... Што будзе?

Косця паказаў у бок немцаў.

— Што будзе? — засмяўся Макараў. — застрэліць або павесіць...

— Вядома, — згадзіўся Косця. — А калі, скажам, да прыкладу, Макарава не страляць і не вешаць, а прымусяць пажыць сярод немцаў. Тады што?

— Адна гніль ад цябе застаецца, а больш нічога, — упэўнена сказаў Косця.

— Прыклады твае, салдат, нікудышнія, — пакрыўдзіўся Мака-

раў. — Навошта мне туды? Вядома, гэта ўжо не чалавек, хто з немцамі па сваёй волі жыць... Гніль адна. А вось садамы ты цяпер займаешся дарэмна... Глядзі, як яны яго трушчаць... Хіба-ж можна?..

Усё мы паглядзелі на сад, на раструнчаныя, абгарэлыя дрэвы. Капанада зноў узмацілася. Косця стаяў моўчкі. Ён апусціў падол гімнасцёркі і яблык пакаціліся да нашых ног. Косця сказаў ніха, як-бы ў апраўданне:

— Шкада мне, сябры... Ох, як шкада... Такі сад, а гіне...

...Усё мы адчулі ў той год сум, ростані, боль страты, адчулі гнёт і помсту.

Савецкія людзі адбілі і пагналі ворага назад, вызвалілі нашы сады і нівы. Ніколі не гасла іх любоў да сваёй зямлі, да сваёй радзімы. Іх вера не хісталася пад ударамі варожага тэхнікі. Іх надзея вырасла ва ўпэўненасць і яна дала перамогу.

* * *

Я стаю на ўскрайку вялізнага калгаснага саду, ля нашага старога акапа. Цяпер ад маладых драўцаў падаюць на зямлю, якая выраўнана і апрацавана дбайнымі рукамі. Далёка па ўзгорак ідуць стройныя рады сажанцаў. Там, дзе быў шалаш вартаўніка,

збудавана акуратная зямлянка — на ваеннаму ўзору. З зямляны вышаў чалавек і, прыставіўшы да ілба, ідзе мне насустрэч. Я пазнаю яго. На ім выцвіўшая салдацкая гімнасцёрка; адзін рукаў заткнуты за пояс. Ён шагае босымі нагамі мне на сустрэчу, пераскокваючы праз шырокія грядкі.

— Добры дзень, сябра! — гукае чалавек здалёку.

— Добры дзень, Косця! — спытаўся я да яго. — Добры дзень, садоўнік... Вось калі збыліся твае мары! Прайшоў я праз многія вызваленныя раёны Беларусі і ўсюды чуў пра цябе. Гэта твой сад, Канстанцін?

— Наш! — горда адказвае Косця. — Бачыш, дасягнуў свайго. Праз гора наша і кроў дасягнуў. І ўсяго дасягнем. Вер, гатаму, друг! Не глядзі, што я зараз аднарукі. Тут кожнае дрэўца, можна сказаць, мною пасаджана. І не я адзін такі. Вось чаму і слава ў нас. Ідзем у маю хату... Зямлянка. Іншай пакуль няма. І частаваць не вельмі-то багата. Садзік наш, сам бачыш, яшчэ малады. Вядома, часам цяжкавата бывае. Толькі сад у нас будзе! Будзе сад цвісці. Багатыя плады прынесе зямля Беларусі.

Мікола САДКОВІЧ.

500 процантаў нормы

Кладка сцен чыгуналіцейнага цэха на заводзе, дзе дырэктарам тав. Гузераў, запягалася. Тады на ініцыятыве грамадскіх арганізацый завода было вырашана пачаць паказальную кладку. На работу выпай стары майстар тав. Лук'яненка. Ён прадумаў увесць працэс работы, правільна расставіў падручных. На ўсяму фронту работ на некалькі дзесяткаў метраў была загадзя дастаўлена ў дастатковай колькасці цэглы. Потым яе падвозілі вагнеткамі, а раствор размяшчалі рыдлёўкамі. На працягу двух дзён майстар дабіўся рэзкага павышэння норм выпрацоўкі. Замест 1.200 цаглян Лук'яненка штодзённа выкладаў 7.000.

Вопыт тав. Лук'яненкі быў

шырока папулярызаваны. На заводзе выпусцілі спецыяльны баявы лісток, прысвечаны рэкорду майстра. Многія рабочыя перанялі ўжо гэты вопыт і за апошнія дні таксама павялічылі нормы выпрацоўкі. Вучань Шыпын дае 200 процантаў плана, падобны рабочы Іванькоўскі, пераведзены на кладку сцен чыгуналіцейнага цэха, дае 250 процантаў.

Паспяхова праводзяцца і іншыя аднаўленчыя работы ў чыгуналіцейным цэху. Капальнічык Падкасеў і комсамольска-маладзёжная брыгада Герасіменкі, рэбрычы футароўку вагранкі, заданне выканалі дзятэрмінова. У цэху адбыліся ўжо 4 плаўкі чыгуна, з якога выраблены неабходныя запчасткі да машын.

На мясцовай сыравіне

РЭЧЫЦА. (Наш кар.). Заканчваецца аднаўленне Рэчыцкага плодвінзавода. Прадпрыемства дае прадукцыю. За пяць месяцаў завод выпусціў 6,7 тоны павідла, 180,4 дэкалітра гарэлкі, 600 дэкалітраў сіропу, 600 дэкалітраў морсу, перапрацаваў 14,8 тоны ільбасемя і 66,5 тоны зерня.

На прадпрыемстве разгорнута сацыялістычнае спаборніцтва, паміж брыгадамі заключаны дагаворы на выкананне і перавыкананне вытворчай праграмы і на завяршэнне аднаўленчых работ.

Перадавыя рабочыя тт. Токараў, Налітнёў, Чыжык і Ганопенка выконваюць нормы выпрацоўкі на 120—150 процантаў.

На заводзе працуе рацыяналізатарская думка. Адначасова з аднаўленнем завода трэба было перапрацаваць 10 тон яблычнага

цеста на павідла, але ў сувязі з тым, што цэх быў разбураны, а варацны капёл і дапаможнае абсталяванне вывезена немцамі ў Германію, перад заводскім калектывам паўстала задача—знайсці выхад, выкарыстаць унутраныя рэсурсы.

Тав. механік тав. Латугоўскі ўнёс каштоўную рацыяналізатарскую прапанову: варыць павідла ў чыгунным элеватарным бачку парова прызмежык.

Ажыццявілі гэтае мерапрыемства. Выканалі план варкі павідла. З 30 мая на заводзе пачалі выжымаць сок з ягад для выпрацоўкі віна.

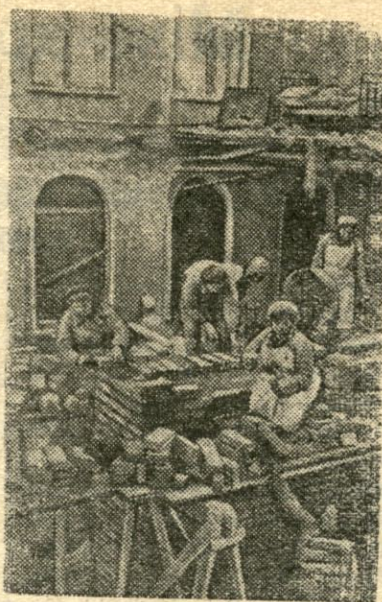
Пры заводзе ёсць падсобная гаспадарка — 8 гектараў саду і гароду. Пасаджана 300 вішань і 2.000 кустоў чорнай смародзіны.

Б. МІХАСЁУ.

Працоўны ўдзел насельніцтва

ЧАЧЭРСК. (Наш кар.). Насельніцтва прымае актыўны ўдзел у аднаўленні раённага цэнтру. З ліку жыхароў ствараюцца будаўнічыя брыгады, арганізуюцца суботнікі. Аднаўляюцца камуналь-

ныя прадпрыемствы і культурныя ўстановы, рамантуюцца вадакачка і артэзіянскі калодзеж, адбудовваецца млын. Рамантуюцца будынак дзіцячага сада.

Ленінградцы аднаўляюць жыллёвы фонд горада.

НА ЗДЫМКУ: брыгада будаўнікоў Дзяржынскага раёна рамантуе разбураны варожымі артылерыйскімі абстрэламі дом № 16 па Сапёрнаму завулку.

(Фотахроніка ТАСС).

Растуць кадры

Масмасць швейнай арцелі «Каператар» у выніку гаспадарання нямецкіх захопнікаў знішчана, а памяшканне пакінута без вокнаў і дзвярэй. Перад работнікамі, якія прышлі ў арцель, была пастаўлена задача—за кароткі тэрмін аднавіць вытворчасць.

На вытворчасць вырнуліся кадры. Да вайны тут некалькі год працавала тав. Сергіяна. Цяпер яна зноў тут працуе, сістэматычна выконвае дзве нормы. Стары майстра арцелі тав. Ліскоўская ўвесь час перавыконвае нормы выпрацоўкі.

Да ўсіх кваліфікаваных майстраў прымаваны вучні. Шэсць вучняў падрыхтаваны ўжо да самастойнай работы. Лепшая з іх—Софія Хамянок. Яна хутчэй за ўсіх авалодала сваёй спецыяльнасцю.

У калектыве арцелі праводзіцца палітычна-выхаваўчая работа, выпускаецца насенная газета, чытаюцца зводкі Совецкага Інформбюро.

МОЗЫР. (Наш кар.). Адбыўся сход партыйнага актыва горада Мозыра. У ім прынялі ўдзел больш 80 камуністаў, сярод якіх сакратары партарганізацый, кіраўнікі ўстаноў і прадпрыемстваў. Сход абмеркаваў задачы партарганізацый у аднаўленні горада, разбуранага нямецка-фашысцкімі захопнікамі. З дакладам на гэтую тэму выступіў сакратар гарадскога камітэта партый тав. Напрэў.

— 14 студзеня гэтага года, — гаворыць ён. — Мозыр вызвалены ад нямецкіх акупантаў. Што мы ўбачылі ў родным горадзе? Руіны і спусташэнне. Фашысцкія каты ператварылі ў руіны звыш 69 жыллёвых дамоў, знішчылі ўсё, што было лепшага, што ўпрыгожвала горад. Яны разбурылі завод «Чырвоны Кастрычнік», які даваў высокакачэсную фанеру, леса-завод «Пролетарый», які не ўступаў гомельскаму, завод «Профінтэрн», які вырабляў звыш чым на 4,5 мільёна рублёў высокакачэснай дубовай мэблі ў год, арцель «Молат», якая ператварылася ў сапраўдны камбінат па выпуску ложкаў і сельскагаспадарчых машын.

Дакладчык падвёў вынікі работы за пяць месяцаў, якія прайшлі з дня вызвалення. Адноўлена падсобная гарадская электрастанцыя, працуюць млын, хлебазавод, прыступаюць да выпуску першай прадукцыі лівавараў завод, леса-завод, адноўлены вадаправод, гарадская лазня і дзесяткі памычальных і рамонтных майстэрняў. У горадзе працуюць настаўніцкі інстытут, школа медыцынскіх сясцёр, педагагічнае вучылішча.

— Усё гэта толькі першыя крокі нашай работы, — гаворыць тав. Напрэў. — Неадкладная за-

дача большэвікоў Мозыра заключаецца ў тым, каб цяпер ужо, у перыяд вайны, арганізаваць выраб прадукцыі, штодзённа дапамагаць фронту і адначасова аднаўляць горад, зрабіць яго прыгожым прамысловым цэнтрам Палесся.

Пасля даклада разгарнуліся спрэчкі. Сакратары партарганізацый, кіраўнікі прадпрыемстваў і ўстаноў падзяліліся вопытам сваёй работы па аднаўленню горада, вызначылі мерапрыемствы па далейшай рабоце.

Змястоўным было выступленне сакратара гарадскога камітэта комсомола тав. Логвінай.

— Комсомол, — гаворыць яна, — актыўны ўдзельнік аднаўлення горада. На будаўніцтва разбуранай немцамі электрастанцыі комсомольцы сабралі з руін звыш 10.000 штук цэглы. Больш 12 нядзельнікаў правялі комсомольцы па ачыстцы горада ад смецця і на збору металалому. Зараз на аднаўленні горада працуе 48 чаркасаўскіх комсомольска-маладзёжных брыгад, якія еднаюць 225 чалавек.

У спрэчках выступілі тт. Кавалёў—сакратар абкома партыі па прапагандзе і агітацыі, Дзміс—дырэктар электрастанцыі, Гаўрык—дырэктар педінстытута, Бяляеў—другі сакратар гаркома партыі і іншыя.

Старшыня аблвыканкома тав. Лёхавіч звярнуў увагу ўдзельнікаў схода на пытанні загатоўкі паліва і разгортвання мясцовай прамысловасці.

У заключэнне выступіў сакратар абкома партыі тав. Лявіцкі.

Сход партактыва прыняў разгорнутае рашэнне.

Майстар—цэнтральная фігура ў навучанні і выхаванні вучняў

Вытворчае навучанне вучняў у рамясловых вучылішчах і школах фабрычна-заводскага навучання ўскладзена, перш за ўсё, на майстра. Ён праводзіць з вучнямі першыя практыкаванні, дае ім вытворчыя навыкі, сочыць за ростам і асваеннем кваліфікацый, выхоўвае любоў да працы, прафесіі, прывучае кожнага вучня да вытворчай дысцыпліны і сацыялістычных адносін да дзяржаўнай маёмасці. Ад майстра ў першую чаргу залежыць выкананне надзвычайнай важнай задачы ваеннага часу—даць прамысловасці і транспарту добра падрыхтаваныя кадры.

Майстры многіх школ фабрычна-заводскага навучання і рамясловых вучылішчаў нашай рэспублікі за кароткі тэрмін здолелі арганізаваць вытворчае навучанне вучняў і могуць па-праву гананіцца сваімі поспехамі. У групах гэтых майстраў узорная дысцыпліна. Навучанне праводзіцца ў адпаведнасці з планам, вучні раней тэрміну авалодаюць сваёй прафесіяй.

Прыклад правільнай арганізацыі вытворчага навучання паказвае Іван Грыгоравіч Салаўёў—майстар групы каменшчыкаў школы № 3. У яго групе няма неспаспяхавых або недысцыплінаваных вучняў, усе яны паспяхова асваіваюць вытворчыя навыкі, выконваюць і перавыконваюць нормы выпрацоўкі, заўсёды маюць акуратны і падцягнуты выгляд. Такія вучні, як Стальмахоў, Лісаў, Афанасенка, Каваль, Петрачэнка, Шугаў і Якутовіч, сістэматычна выконваюць нормы на 120—150 процантаў.

Упорнай работай тав. Салаўёў, здолеў перавыхаваць недысцыплінаваных вучняў, прывіць ім любоў да сваёй прафесіі, у выніку чаго яго група стала адной з лепшых у школе. Добрых вынікаў дабіўся тав. Салаўёў таму, што ён усёй душой адданы сваёй справе, укладвае ў яе ўсе свае веды і багаты вопыт кваліфікаванага рабочага. З першых-жа дзён навучання ён пачаў патрабаваць ад вучняў правільнай арганізацыі рабочага месца, беражлівых адно-

сін да інструменту і матэрыялаў. Кожны вучань атрымлівае пэўнае заданне. Майстар уважліва наглядае за правільным выкананнем работных прыёмаў. Калі ён убаачыць, што вучань дапускае памылкі, вядзе сябе неадстойна, то адразу-ж указвае на гэта. Калі-ж і надалей вучань працягвае весці сябе дрэнна, тав. Салаўёў настойліва і цярпліва патрабуе ад яго выпраўлення памылкі, папярэджае, што пытанне аб паводзінах вучня будзе пастаўлена на абмеркаванне ўсёй групы. Гэта дзейнічае станоўча і вучань, як правіла, выпраўляецца.

Некаторым вучням спачатку не падабалася прафесія каменшчыка. Тав. Салаўёў здолеў зацікавіць вучняў—паказаў ім складаныя работы каменшчыка, расказаў аб значэнні гэтай кваліфікацыі цяпер, у час аднаўлення. І вынікі ўпайўпалі: вучні палюбілі сваю прафесію і зараз паспяхова працуюць на аднаўленні дамоў.

З рапіцы да канца дня Іван Грыгоравіч увесь свой час аддае сваім выхаванцам, ён з імі праводзіць чытку газет, часопісаў, гутарыць аб авалоданні прафесіяй у дарэвалюцыйны час. Ён паказвае асабісты прыклад чыстаты

і акуратнасці і гэтага патрабуе ад кожнага вучня.

Добра арганізавана таксама вытворчае навучанне ў групе майстра чыгуначнага вучылішча № 1 Андрэя Васільевіча Варанчыкава. У яго групе таксама няма адстаючых вучняў. Усе палюбілі кваліфікацыю слесара-вагонніка, набылі дастатковыя навыкі і паспяхова вывучаюць больш складаныя работы. Андрэй Васільевіч заслужана карыстаецца любоўю за свае ўважлівасць, бацькоўскія адносіны да вучняў. Ён заўсёды разам з імі—у сталовай, інтэрнаце, на прагулках, гутарыць з імі, клопацца. З вялікай любоўю перадае Андрэй Васільевіч свой 17-гадовы вопыт вытворчай работы.

Прыемна бачыць зладжаную работу калектыва вучняў сталарнай групы, дзе майстрам Людвіг Францавіч Жураўскі. Ён—выдатна ведае сваю справу. Пасля некалькіх гутарак з вучнямі сваёй групы ён дабіўся, што сваімі сіламі майстэрня была забяспечана неабходным інструментам. У тав. Жураўскага не праходзіць міма ні адзін учынак вучня. Пры кожным парушэнні дысцыпліны ён патрабуе тлумачэння. Калі

трэба выносіць пытанне на абмеркаванне групы, майстар падыходзіць да кожнага вучня індывідуальна. Паспяховасць у групе добрая. Вучні Корзун, Тураў і іншыя могуць самастойна выконваць складаныя работы, паказваючы ўзоры выканання і перавыканання норм.

І такіх майстраў вытворчага навучання ў сістэме працоўных рэзерваў не адзін дзесятак. Яны ў дасканаласці авалодаюць сваёй справай, любяць выхавальную работу.

Задача заключаецца ў тым, каб вопыт лепшых майстраў перадаць тым, хто ўпершыню прышоў на прадпрыемства. Асабліва пачэсная і адказная роля майстра ў школах фабрычна-заводскага навучання, дзе існуюць кароткія тэрміны падрыхтоўкі новых работчых. Майстар павінен прывіць вучням густ да сваёй прафесіі, дысцыплінаванасць у працы, выхаваць адданых радзіме малых работчых.

Н. ГАРШКОУ,

намеснік начальніка Кіраўніцтва працоўных рэзерваў пры СНК БССР.

БЕЛАРУСЫ НА ФРОНЦЕ

Стралок-радыст

Гвардыі старшы сержант Нікалай Владзіміравіч Усціновіч — чалавек сталінградскай гартуўкі. Нарадзіўся Нікалай Усціновіч у 1921 годзе ў сялянскай сям'і, у вёсцы, што непадалёку ад Мінска. Калі немцы акупіравалі родную зямлю Усціновіча, ён быў на вайсковай вучобе ў адным запасным палку. Вывучаў складаную тэхніку сучаснага паветранага бою, вучыўся скарасны бамбардзіроўшчык, набываў спецыяльнасць стралка-радыста.

Вайна разлучыла Нікалая Усціновіча з яго бацькамі, якія часова засталіся пад фашысцкім прыгнётам. Гэтага Усціновіч не мог дараваць ворагу і галоўнае імкненне яго было хутчэй папаўсці на фронт, адпомсціць гітлераўскім нягоднікам за пакуты і здзекі над народам, над бацькамі. Два браты Нікалая Усціновіча адразу трапілі на фронт, а яму неяк не навязло ў першы час — у дзеючую армію Нікалай Владзіміравіч Усціновіч трапіў толькі ў 1942 годзе.

Гераічны Сталінград. Высокае сталінградскае неба. Тут ён атрымаў першую баявую гартуўку.

гут распачаў рахунак пометы за знявечаную зямлю, за пакуты свайго народа.

У адным з першых баёў ён знішчыў да ўзвода немцаў. З якой нянавісцю расстрэльваў ён з кулямёта фашыстаў!

Суровыя баі ля Сталінграда, орлоўская бітва, бітва за Гомель зрабілі з Усціновіча вопытнага паветранага байца, майстра стралковай справы.

Зараз можна падвесці рахунак пометы. За час свайой баявой дзейнасці стралок-радыст старшы сержант Нікалай Усціновіч і яго экіпаж знішчылі і пашкодзілі да 75 аўтамашын, да 50 павозак з грузам і жывой сілай ворага, да 20 чыгуначных вагонаў, рассялі і часткова знішчылі да роты салдат і афіцэраў праціўніка.

Савецкі ўрад высока ацаніў баявыя заслугі беларуса гвардыі старшага сержанта Нікалая Усціновіча і ўзнагародзіў яго ордэнам Айчынай вайны I ступені, ордэнам Чырвонай Звязды і медалю «За абарону Сталінграда».

Я. ЛОЙКА,

гвардыі старшы тэхнік-лейтэнант.

КОМСАМОЛЬСКАЯ БРЫГАДА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

Для абслугоўвання калгасаў, прадпрыемстваў і школ пры Клімавіцкім райкоме ЛКСМБ створана комсамольская брыгада мастацкай самадзейнасці. У яе складзе 10 чалавек. Кіруе брыгадай тав. Малеціна.

Брыгада падрыхтавала настапоўку двух аднаактных п'ес:

«Выпрабаванне» і «Подвіг». Апрача таго ў праграме мастацкае чытанне, частушкі, песні. Брыгада часта наведвае калгасы, у якіх пасля сваіх настановак наладжвае выпуск газет-малапак. У калгасе імені Кірава комсамольцы дапамаглі арганізаваць выстаўку, прысвечаную Айчынай вайне.

Кінокарціна пра Беларусь на маскоўскіх экранях

Новы музыкальны фільм «Жыві, родная Беларусь!», вытворчасці Беларускай кіногрупы (1944 год), дэманструецца папер на экранах кінатэатраў Масквы. Фільм ідзе ў лепшых кінатэатрах

— «Першы», «Калізей», «Масква» і іншых.

Новая карціна адлюстроўвае поспехі беларускага савецкага мастацтва, яна карыстаецца сярэд сталічных глядачоў вялікім творчым поспехам.

Пачалася летняя аздаравіцельная кампанія

Пры многіх школах Гомельскай абласці створаны летнія пляцоўкі для дзяцей дашкольнага і школьнага ўзросту. Тэрмін правядзення гэтай пляцоўцы — адзін месяц. У Гомелі на пляцоўках адпачнуць звыш 1.000 дзяцей, 4 пляцоўкі на 500 чалавек арганізуюцца ў Рэчыцы.

На летні час дзіцячыя дамы пераводзяцца на рэжым піонерскіх лагераў. Паліццаецца харчаванне.

На пляцоўках будучы праводзіцца фізкультурныя заняткі, арганізуюцца экскурсіі, збор левых раслін.

Вечары і лекцыі, прысвечаныя А. П. Чэхаву

Да 40-годдзя з дня смерці вялікага рускага пісьменніка А. П. Чэхавы ў Гомелі і ў раённых цэнтрах абласці наладжваюцца вечары і лекцыі, прысвечаныя жыццю і творчасці Антона Паўлавіча.

У бібліятэках арганізуюцца выстаўкі яго твораў, а на прадпрыемствах і ў клубах — мастацкая чытка твораў пісьменніка.

Поспехі савецкіх шахматыстаў

У Маскве, у памяшканні Дома актара, адбыўся вечар, прысвечаны вынікам XIII Усесаюзнага шахматнага чэмпіянату. На вечары выступілі старшыня Усесаюзнага камітэта па справах фізкультуры і спорта пры СНК СССР тав. Снегаў і галоўны суддзя турніра майстра Зубараў, якія далі ацэнку спартыўным і творчым вынікам турніра.

Як вядома, у турніры ўдзельні-

чаў чэмпіён Беларусі па шахматах тав. Верасаў.

«Красная звезда» ў артыкуле, прысвечаным вынікам турніра, піша: «Непасрэдна за прызерамі сталі гросмейстар Ліліенталь, чэмпіён Беларусі гвардыі капітан Верасаў і майстра Сакольскі».

Беларускі шахматыст Верасаў зноў падвердзіў свой высокі клас ігры. Ён працягвае ўдасканальваць сваё майстэрства шахматыста.

Міжнародная інфармацыя

Камюніке штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў

ЛОНДАН, 19 чэрвеня. (ТАСС). У апублікаваным сёння ўвечары штабам вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў паведамленні гаворыцца:

«Пазіцыі саюзнікаў на паўвостраве Катаран умацаваліся ў выніку раду мясцовых прасоўванняў. Паблізу Тылі-сюр-Сель адбыты варожыя атакі. Там працягваюцца жорсткія баі. У раёне Кана значна ўзмацніўся варожы артылерыйскі агонь.

Ваенныя караблі саюзнікаў прадаўжалі на працягу ўчарашняга дня аказваць падтрымку

ўсходняму флангу, ведучы агонь на варожых вандруючых батарях. На поўнач ад Кана англійскія карабелі паспяхова абстраляў скапленні варожых танкаў. Раніцой 19 чэрвеня дрэннае надвор'е вельмі перашкаджала дзейнасці саюзнай авіяцыі. Цяжкія бамбардзіроўшчыкі ў суправаджэнні знішчальнікаў зрабілі налёты на базы германскіх самалётаў, якія дзейнічаюць без лётчыкаў у раёне Па-дэ-Кале, і на аэрадромы ў паўднёва-заходняй Францыі. 7 бамбардзіроўшчыкаў і 16 знішчальнікаў не вярнуліся на свае базы».

★ ★ ★

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). У апублікаваным сёння раніцой паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца:

«Наадзіраныя атакі ўздоўж усяго паўночнага фронту на паўвостраве Катаран прывялі да таго, што порт Шэбур знаходзіцца пад артылерыйскім абстрэлам. Вызваліўшы горад Брыкбек, войскі саюзнікаў прасунуліся далей да Равіль-ла-Біго. На ўсход ад Валоні нашы войскі таксама некалькі прасунуліся наперад. Другія часці дасягнулі пунктаў, якія знаходзяцца за 2 мілі ад Валоні і перарэзалі дарогу Валонь—Брыкбек. Пасля жорсткіх баёў праціўнік зноў выбіт з Тылі-сюр-Сель. Цяжкія дзёныя бамбардзіроўшчыкі атакавалі ўдзень 19 чэрвеня раён Па-дэ-Кале, наносачы скрозь воблакі бомбавыя ўдары на германскія стартавыя станцыі «самалётаў-снарадаў». 3 гэтага налёту—другога на працягу дня—не вярнуліся 3 бамбардзіроўшчыкі».

ДЗЕЙНІ АМЕРЫКАНСКАЙ АВІАЦЫІ

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). Штаб амерыканскіх экспедыцыйных сіл у Еўропе паведаміў, што амерыканскія цяжкія бамбардзіроўшчыкі ўдзень 19 чэрвеня зрабілі два налёты на стартавыя базы германскіх «самалётаў-снарадаў» у раёне Па-дэ-Кале, а таксама на некалькі германскіх аэрадромаў у раёне Бардо. Першы налёты на стартавыя базы станцыі

«самалётаў-снарадаў» быў зроблены раніцой. Бомбы былі скінуты праз воблакі на прыборах. Вечарам гэтыя базы падвергліся другому налёту амерыканскіх бамбардзіроўшчыкаў, прычым на гэты раз частка бомб была скінута прыцэльна. Сем бамбардзіроўшчыкаў і 16 знішчальнікаў не вярнуліся на свае базы.

Германскія знішчальнікі ў паветры не паказваліся.

БЕГСТВА У ШВЕЦЫЮ ФІНАУ, ЯКІЯ УХІЛЯЮЦА АД ПРЫЗЫВУ У АРМІЮ

СТАКГОЛЬМ, 20 чэрвеня. (ТАСС). У Швецыю працягваюць прыбываць фіны, якія ўхіляюцца ад прызыву ў армію. Яны перапраўляюцца праз Батнічаскі заліў на лодках. Паводле паведамлення шведскай газеты «Стакгольме тыднінген», большасць уцёкшых

у Швецыю фінаў павінны былі з'явіцца на прызыў у фінскую армію 17 чэрвеня. Яны не тояцца, што прызыў на ваенную службу быў прамой прычынай іх бегства. На словах газеты, фіны, якія дэзертыравалі, адкрыта заяўляюць: «Мы дастаткова ваявалі—з нас хопіць».

Беларускі Дзяржаўны політэхнікум

які рыхтуе механікаў торфапрамысловасці, гідратэхнікаў, электратэхнікаў і тапографіаў, абвешчае набор студэнтаў на паўтарамесечныя падрыхтоўчыя курсы.

Прыём без экзаменаў. Прымаюцца скончыўшыя 7-годку (для падрыхтоўкі на I курс тэхнікума) і скончыўшыя 8 класаў (на II курс).

Паспяхова скончыўшыя курсы залічваюцца без экзаменаў аднаведна на I і II курсы політэхнікума. Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй, сталавай і харчаваннем. Заявы падаваць на імя дырэктара тэхнікума—прымаюцца да 10 ліпеня. Да заявы прыкладзіце даведкі аб адукацыі, аб узросте і аўтабіяграфію.

Адрас: г. Гомель, вул. Тэльмана, 44.

МОЗЫРСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ НАСТАЎНІЦКІ ІНСТЫТУТ

праводзіць набор на трохмесячныя курсы падрыхтоўкі ў інстытут з адрывам і без адрыву ад вытворчасці.

Прымаюцца асобы, якія скончылі 9 і 10 класаў сярэдняй школы або маюць адпаведную адукацыю.

Скончыўшыя падрыхтоўчыя курсы атрымліваюць права паступаць у інстытут без экзаменаў.

Курсанты забяспечваюцца стыпендыяй, інтэрнатам і харчаваннем.

Да заявы прыкладзіце аўтабіяграфію і дакумент аб адукацыі.

Адрас: г. Мозыр, Леніна, 13, настаўніцкі інстытут.

ДЗЯРЖАЎНЫ.

Беларуская рэспубліканская кантора „Галоўкінопракат“

выпускае на экран новы музыкальны фільм

„Жыві, родная Беларусь!“

Рэжысёры — заслужаныя дзеячы мастацтва БССР В. Корсаў, М. Садковіч, Аператар Г. Егізарав. Мастакі — С. Нікалаеў, Л. Ватаў. Кампазітар — заслужаны артыст БССР І. Любан. У фільме прымаюць удзел: народныя артысты СССР і БССР Л. Александровская, народныя артысты БССР А. Ільінікі, заслужаны артыст БССР Л. Рахленка, Дзяржаўны беларускі ансамбль народнай песні і таца. Вытворчасць Беларускай кіногрупы.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЙНІ У ІТАЛІІ

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што моцныя дажджы перашкаджаюць прасоўванню саюзных армій у Італіі. Аднак, часці, якія дзейнічаюць у Адрыятычным сектары фронту, фарсіравалі раку Тронто і ў сучасны момант дасягнулі ракі Азо. Часці 8-й арміі праніклі ў горад Перуджа. Нягледзячы на супраціўленне праціўніка, войскі саюзнікаў некалькі прасунуліся наперад па абодвух баках горада. На захад ад Перуджы войскі саюзнікаў дасягнулі паўднёвага ўзбярэжжа Тразіменскага возера і возера Кіузі (на паўднёвы захад ад Тразіменскага возера). Часці 5-й арміі прасоўваюцца на поўнач ад Грасето і дасягнулі пункта Монтэ Аматэ (на паўночны захад ад возера Больсена).

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што часці 8-й арміі, працягваючы прасоўванне на поўнач, захапілі горад Басіца ў 9 мілях на ўсход ад Перуджы, а таксама пераправіліся праз раку К'янчо ў гэтым жа раёне.

ЗНІШЧЭННЕ ГЕРМАНСКІХ «САМАЛЁТАУ-СНАРАДАУ» У ПАВЕТРЫ

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае, што вялікая колькасць германскіх «самалётаў-снарадаў» знішчаецца над паўднёвай Англіяй рапай, чым яны паспяховыя нанесці якую-небудзь шкоду. Гэтыя «самалёты-снарады» расстрэльваюцца ў паветры. Іншы раз яны спальваюцца на адкрытай мясцовасці, дзе ўзрываюцца, не наносачы ніякай шкоды. Раніцой 20 чэрвеня 4 «самалёты-снарады» паліты былі збітыя начнымі знішчальнікамі. Адзін «самалёт-снарад» паткнуўся на паветраную загароду і ўпаў. Выбухам нанесена значная шкода невакольным будынкам, аднак, чалавечых ахвяр не было.

ЗАНЯЦЦЕ ФРАНЦУЗСКІМІ ВОІСКАМІ УСЯГО ВОСТРАВА ЭЛЬБА

ЛОНДАН, 20 чэрвеня. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае паведамленне алжырскага радыё аб тым, што французскія войскі занялі ўвесь востраў Эльбу.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.